

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

ŠIAULIŲ UNIVERSITETO
STUDIJŲ PROGRAMOS
LIETUVIŲ KALBOTYRA (621T90001)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF *LITHUANIAN LINGUISTICS (621T90001)*
STUDY PROGRAMME
AT SIAULIAI UNIVERSITY

Grupės vadovė
Team leader:

prof. dr. Danguolė Mikulėnienė

Grupės nariai:
Team members:

doc. dr. Dainius Vaitiekūnas

dr. Neringa Klišienė

Jūratė Palionytė

Andrius Ledas

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

Vilnius

2014

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Lietuvių kalbotyra
Valstybinis kodas	621T90001
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Filologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinės (2 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Filologijos magistras
Studijų programos įregistravimo data	1997-05-19 Nr. 565

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	Lithuanian philology
State code	621T90001
Study area	Humanities
Study field	Philology
Kind of the study programme	University studies
Study cycle	Second
Study mode (length in years)	Full-time (2)
Scope of the study programme in credits	120
Degree and (or) professional qualifications awarded	Master of Philology
Date of registration of the study programme	19th May, 1997 No. 565

Studijų kokybės vertinimo centras

©

The Centre for Quality Assessment in Higher Education

TURINYS

TURINYS	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2. Programos sandara	6
3. Personalias	6
4. Materialieji ištekliai	8
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	8
6. Programos vadyba	10
III. REKOMENDACIJOS	11
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	12

I. IŽANGA

Šiaulių universitetas – regioninė aukštoji mokykla: 83 proc. šios auštosios mokyklos studentų yra iš Šiaulių regiono ir aplinkinių vietovių, 70 proc. absolventų lieka dirbti regione. Universitetas, atsižvelgdamas į regiono specifiką, siūlo įvairių studijų programų.

Programos nuolat keičiamos pagal specialistų poreikius, kai kurios jų stambinamos įvedant specializacijas, kuriamos jungtinės programos su kitais Lietuvos ir užsienio universitetais.

Fakulteto svetainėje (<http://su.lt/humanitarinis-fakultetas>) ir kitur internete viešai skelbiami esminiai su studijų programomis susiję dalykai. Fakultetas deda daug pastangų viešindamas studijų programas: leidžia ir dalija informacinius lankstinukus, dalyvauja studijų mugėse, rengia išvykas į mokyklas, sukūrė ne vieną aktyviai funkcionuojantį profilį socialiniame tinkle *facebook*. Studentų skaičiui mažėjant akivaizdu, kad to neužtenka, reikia ieškoti įvairesnių ir efektyvesnių jo viešinimo formų.

Be to, verta didinti studentų galimybes pasirinkti specializacijas, kurti tarpdalykines, tarpuniversitetines ir tarptautines studijų programas, nuotolinį mokymą, išvystyti viešųjų paslaugų sektorių (įvairūs kursai, laipsnio neteikiančių studijų moduliai ir pan.), dar glaudžiau bendradarbiauti su absolventais, darbdaviais ir socialiniais partneriais kuriant naujas studijų programas ir vykdant esamų studijų programų stebėseną, ieškant mecenatų gabiems studentams.

2014 m. gegužės 19–21 d. ekspertų grupė lankėsi Šiaulių universitete ir vietoje susipažino su 3 studijų programomis. Viena jų – antrosios pakopos *Lietuvių kalbotyros programa*, kurią realizuoja Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedra.

Ekspertų grupės sudėtis: pirmininkė – prof. dr. Danguolė Mikulėnienė (Lietuvių kalbos instituto Kalbos istorijos ir dialektologijos skyriaus vadovė, vyriausioji mokslo darbuotoja), nariai – dr. Neringa Klišienė (Vilniaus universiteto Lietuvių literatūros katedros lektorė), doc. dr. Dainius Vaitiekūnas (Lietuvos edukologijos universiteto Lituanistikos fakulteto mokslo prodekanas), Jūratė Palionytė (Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja) ir Andrius Ledas (Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto anglų filologijos specialybės III kurso studentas). Ekspertų grupės nariai iš anksto galėjo susipažinti su ŠU *Lietuvių kalbotyros* studijų programos savianalizės suvestine ir išsamiais priedais.

Savianalizės suvestinėje buvo pateikta informacija, reikalinga ekspertų grupei pasiruošti vizitui ŠU. Ekspertų grupė dalyvavo 2014 m. gegužės 14 d. Vilniuje vykusiame SKVC įvadiniame susitikime, pateikė savo pastabas kai kuriais savianalizės suvestinės aspektais ir pasiūlymų klausimus, kilusius susipažinus su dokumentu.

Vizito metu grupė surinko žodinę informaciją, papildančią savianalizės suvestinėje ir jos prieduose pateiktą raštišką informaciją. Susitikta su Humanitarinio fakulteto administracija, programos dėstytojais, studentais, absolventais, socialiniais partneriais. Grupė lankėsi auditorijose, bibliotekose ir kitose patalpose, kad apžiūrėtų materialiuosius išteklius.

Po vizito ekspertų grupė išnagrinėjo gautą informaciją ir parengė ataskaitą, aptarė vertinimą ir išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

Tai dvejų metų (120 kreditų) magistrantūros studijų programa, kurios absolventai įgyja filologijos magistro laipsnį.

Programa buvo koreguojama atsižvelgiant į 2006 metų išorinio vertinimo išvadas.

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Savianalizės suvestinės rengimo grupei nepavyko aiškiai suformuluoti programos tikslų. Galima manyti, kad pagrindinis tikslas yra (tai apibūdinta kaip programos paskirtis) „įgyti moksliniais tyrimais pagrįstą, kalbotyros mokslų ir naujausių technologijų lygį atitinkantį antrosios studijų pakopos universitetinį išsilavinimą, parengiantį absolventą ir trečiosios pakopos studijoms, ir suteikiant kompetencijų aukštos kvalifikacijos reikalaujamam su lituanistika susijusiam darbui.“

Toliau sakoma, kad be pagrindinių tikslų (kokių?), svarbiausias jos uždavinys yra stiprinti mokslo ir studijų poveikį Lietuvos kultūros ir mokslo pažangai, demokratinės pilietinės visuomenės sklaidai, Šiaulių regionui, kuris, būdamas gerokai nutolęs nuo Vilniaus ir Kauno, nesulaukia atvykstančių regionui reikalingų aukštesnės kvalifikacijos specialistų.

Aštuntajame skirsnyje nurodytas pagrindinis programą studijuojančiųjų tikslas, toliau vardinami trys uždaviniai pagrindiniam programos tikslui pasiekti, bet neaišku, kuriam iš dviejų minėtų tikslų jie priskirtini. Konkretesnio atsakymo apie programos tikslus nesulaukta ir susitikime su savianalizės suvestinės rengėjais.

Vis dėlto universiteto svetainėje skelbiamoje informacijoje apie programą tikslai suformuluoti aiškiai: gilinti bendrąjį lingvistinį ir lituanistinį išsilavinimą, analitinio vertinamojo požiūrio į šiuolaikines kalbotyros teorijas kompetenciją, ugdyti mokslo tiriamojo ir taikomojo darbo įgūdžius. Toks tikslas, ekspertų nuomone, yra pagrįstas akademiniais bei profesiniais reikalavimais, orientuotas į aukšto lygio specialistų rengimą.

Uždaviniai taip pat išdėstyti aiškiai, tačiau juose netikslinga išskirti terminų vertinimą, užtektų savianalizės suvestinėje teikiamo apibendrinto teiginio „kūrybiškai analizuoti ir interpretuoti kalbinę medžiagą“, o programos vykdytojų suformuluotas uždavinys „ižvelgti ir apibendrinti tautos kultūros apraiškas“ ekspertams atrodo per platus.

Tikslintini studijų rezultatai – 2) ir 3) rezultatų punktuose pakartotas tas pats teiginys – „pastebi ir analizuoja baltų kalbų bendrybes“, greta apibendrintai nurodomų kalbos reiškinių pateikiami perdėm konkretūs (terminai, sinonimija).

Nors gana artimos magistrantūros studijų programos siūlomos ir kituose Lietuvos universitetuose, tačiau jos nėra dubliuojamos, nes, pasak savianalizės suvestinės rengėjų, tokių programų specifika dažniausiai lemia tiek skirtingi siūlomų programų tikslai ir uždaviniai, tiek skirtingos juose dirbančių pedagogų kompetencijos, mokslinių tyrimų sritys ir jų pagrindu susiformavusios lingvistinės mokyklos. Programos poreikis, kaip teigiama savianalizės suvestinėje, juntamas pirmiausia Šiaurės Lietuvos regione. Iš kitų panašaus pobūdžio programų Lietuvoje ji išsiskiria savo orientacija į regioną ir regioniškumą. Programa svarbi rengiant studentus trečiosios pakopos studijoms ir aukšto lygio kalbotyros specialistus regionui.

Savianalizės suvestinės autoriai pagrindė programos studijų rezultatų atitiktis pakopai ir planuojamus pasiekti rezultatus. Savianalizės suvestinėje pasigesta bent trumpos privalomųjų gebėjimų, gautų pirmosios pakopos studijose, analizės.

Savianalizės suvestinė yra pernelyg aprašomojo pobūdžio, daugiausia dėmesio skiriama programos tikslų, uždavinių ir siekiamų rezultatų atitikčiai aukštojo mokslo dokumentams (jų rekomacijoms).

Programos aprašas skelbiamas atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje AIKOS (<http://www.aikos.smm.lt>), Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti skirtame tinklalapyje (<http://www.lamabpo.lt/>), tinklalapyje (www.studijos.lt), Šiaulių universiteto tinklalapyje *Stojantiesiems* (www.su.lt; www.su.hu.lt), Humanitarinio fakulteto svetainėje (www.hu.su.lt). Informacija apie studijų programą skelbiama Šiaulių universitete leidžiamuose spaudiniuose, skirtuose stojantiesiems, kiekvienais metais siunčiama Šiaurės Lietuvos regiono mokykloms, pateikiama studijų mugėse bei vizitų į mokyklas metu.

Srities stiprybės: programa orientuota į aukšto lygio kalbotyros specialistų rengimą.

Srities silpnybės: savianalizės suvestinėje neaiškiai suformuluoti programos tikslai, nepakankamai tiksliai apibūdinti uždaviniai ir studijų rezultatai.

Rekomenduojama: savianalizės suvestinėje aiškiai suformuluoti programos tikslus, patikslinti uždavinių ir studijų rezultatų formuluotes. Informacija apie programos tikslus ir studijų rezultatus skelbiama universiteto svetainėje bei pateikiama savianalizės suvestinėje neturėtų skirtis.

2. Programos sandara

Lietuvių kalbotyros programa parengta laikantis teisės aktų (jie nurodyti savianalizės suvestinėje) reikalavimų. Ji sudaryta racionaliai, rasta tinkama dermė tarp dėstomų dalykų. Studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, jie jungiami į temines grupes.

Savianalizės suvestinės 16 puslapyje pateikta schema rodo keturių lygmenų programos sandarą, juos sudaro artimos krypties studijų dalykų blokai: privalomieji kalbotyros dalykai, kurių vieni orientuoti į kalbos sinchroniją (36 kreditai), kiti – į diachroniją (18 kreditų), išskiriami tyrimų metodologijos (18 kreditų) ir pasirenkamųjų dalykų lygmenys (18 kreditų). Privalomųjų dalykų turinys vertintinas teigiamai.

Studijų planas, kreditų paskirstymas, auditorinio ir savarankiško darbo proporcijos atitinka Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašą.

Lietuvių kalbotyros programos studijų dalykų aprašai parengti tinkamai, privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų, rekomenduojamos literatūros sąrašai, anotacijos rodo, kad daugelis dalykų ir jų turinys atitinka nurodytus formaliuosius bei dalykinius magistro studijų parametrus.

Tačiau kai kur per daug aptakumo (pavyzdžiui, nurodant pagrindinį kurso tikslą – „gauti daugiau žinių“ ar nurodant pasirengimą antrosios pakopos studijoms – „filologijos bakalaurams“ (etnolingvistika, semasiologija). Iš tokių formuluočių, nėra aišku, ar šios studijos prieinamos filologui, baigusiam, pavyzdžiui, romanistikos studijas.

Patartina labiau išryškinti lingvakultūrologijos, etnolingvistikos ir etnostilistikos dalykų skirtības, nes susidaro įspūdis, kad šie dalykai vienas kitą kiek dubliuoja. Tarkime, tikslai ir rezultatai iš esmės tapatūs, literatūros sąrašė nurodyti beveik tie patys autoriai kaip ir *Lietuvių filologijos* bakalauro programoje.

Programos dalykų anotacijose kai kur rekomenduojama literatūra rusų kalba. Dėl visuotinio rusų kalbos mokėjimo ekspertams kyla pagrįstų abejonių (kad rusiškai neskaito, vizito metu patvirtino ir studentai), todėl siekiant studijų kokybės rekomenduojamos literatūros sąrašus reikia nuolat peržiūrėti, atnaujinti, pataisyti.

Dalis magistrantų studijas tęsia doktorantūroje, skelbia mokslines publikacijas, tai patvirtina, kad ši studijų programa atitinka jai keliamus reikalavimus.

Srities stiprybės: programa sudaryta racionaliai, tinkamas kalbos sinchronijai ir diachronijai skirtų kreditų santykis.

Srities silpnybės: dalykų aprašuose nepakankamai išryškintos lingvakultūrologijos, etnolingvistikos ir etnostilistikos dalykų skirtybės.

Rekomenduojama: dalykų aprašuose išryškinti artimų vienas kitam dėstomų dalykų (lingvakultūrologijos, etnolingvistikos ir etnostilistikos) skirtības.

3. Personalas

Visi programos dalykų dėstytojai (iš viso 11) turi mokslo laipsnį (2 habilituoti daktarai, 9 daktarai), jų mokslinių interesų kryptys atitinka dėstomus dalykus. Pagal einamas pareigas programos dėstytojai pasiskirsto taip: 6 profesoriai (55 proc.), 4 docentai (36 proc.), 1 lektorius (9 proc.). Didžiausią programos pedagoginio darbo krūvį turi vyresni nei 50 m. dėstytojai (64 proc.)

Dėstytojai aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje: per penkerius metus yra išleidę 2 monografijas (S. Valentas, K. Župerka), autoriinių straipsnių rinkinį (R. Kvašytė), paskelbę mokslo straipsnių užsienio žurnaluose (*Dialectologia et Geolinguistica*, *Slavia centralis*, *Baltu filologija*) ir Lietuvos leidiniuose (*Baltistica*, *Colloquia*, *Lituanistica* ir kt.). Trys dėstytojai (A. Gudavičius, G. Kačiuškienė, B. Maskuliūnas) vadovauja doktorantams. Daugelis programos dėstytojų yra įvairių Lietuvos ir užsienio mokslo leidinių redaktorių kolegijų nariai, teikiamų straipsnių recenzentai.

Programos dėstytojai aktyviai dalyvavo mokymuose, seminaruose, konferencijose, stažuotėse, skaitė paskaitas kitų šalių universitetuose. Per vertinamąjį laikotarpį visi 11 dėstytojų perskaitė 192 pranešimus konferencijose ir kongresuose, nemažai įvairiose užsienio šalyse: Latvijoje (G. Čepaitienė, A. Gudavičius, O. L. Gudzinevičiūtė, R. Kazlauskaitė, G. Kačiuškienė, R. Kvašytė, B. Maskuliūnas, K. Župerka), Austrijoje, Slovėnijoje ir Prancūzijoje (G. Kačiuškienė, R. Kvašytė), Bulgarijoje (G. Kačiuškienė), Italijoje (G. Kačiuškienė), Ispanijoje (R. Kvašytė, B. Maskuliūnas), Rusijoje (A. Gudavičius, S. Valentas), Lenkijoje (A. Gudavičius), Baltarusijoje, Ukrainoje, Slovakijoje ir Belgijoje (G. Kačiuškienė), Suomijoje, Estijoje, JAV ir Kanadoje (R. Kvašytė). 3 dėstytojai buvo išvykę į stažuotes užsienyje (G. Kačiuškienė 2011 m. į Italiją, B. Maskuliūnas 2009, 2011 ir 2013 m. į Lenkiją), 8 dėstytojai dalyvavo 27 seminaruose bei mokymuose.

Dėstytojai kviečiami skaityti paskaitų užsienio institucijose pagal *Socrates/Erasmus* mainų programą, dalyvauti seminaruose, mokslo tiriamosiose komandiruotėse, kituose renginiuose. Į mokslo tiriamąją komandiruotę 2010 m. Austrijoje buvo išvykęs S. Valentas.

Programoje dirbantys dėstytojai per pastaruosius penkerius metus skaitė paskaitas Latvijos universitete (R. Kvašytė, S. Valentas), Liepojos universitete (G. Kačiuškienė, B. Maskuliūnas), Daugpilio universitete (G. Kačiuškienė), Rygos pedagogikos ir švietimo vadybos aukštojoje mokykloje (R. Kvašytė), Slovakijoje (G. Kačiuškienė, R. Kvašytė), Prancūzijoje (G. Kačiuškienė, B. Maskuliūnas), Bulgarijoje (A. Gudavičius, B. Maskuliūnas), Švedijoje (B. Maskuliūnas) ir Turkijoje (B. Maskuliūnas).

G. Kačiuškienė 2008 m. dėstė lietuvių kalbą J. Rutsio Filosofijos-teologijos institute Ukrainoje, o nuo 2008 m. dar dirba Matejaus Belo universiteto Europos kultūrų studijų katedroje (UMB, Slovakija).

Yra buvę atvykstančių iš užsienio dėstytojų, tačiau jie visi iš Latvijos (2012 m. baigiamųjų magistro darbų gynimo komisijai pirmininkavo dr. Edmundas Trumpa iš Latvijos universiteto, 2013–2014 m. m. paskaitų ciklą magistrantams skaitė prof. V. Šaudinia iš Daugpilio universiteto).

Dėstytojai dalyvauja tarptautiniuose, šalies, Šiaulių miesto ir regiono projektuose – yra projektų vadovai, vykdytojai, koordinatoriai ar partneriai (A. Gudavičius – LMT mokslo projekto vadovas, S. Papaurėlytė-Klovienė ir R. Kvašytė – vykdytojos; S. Valentas – LMT projekto vadovas ir vykdytojas; B. Maskuliūnas – VLKK projekto vadovas ir vykdytojas; G. Kačiuškienė, R. Kazlauskaitė, J. Vaskelienė dalyvauja net keliuose kitų institucijų projektuose). Vis dėlto dar mažas kolektyvinių stambesnių projektų, kuriuos teiktų ir vykdytų ŠU, skaičius.

Į mokslinę ir projektinę veiklą įtraukiami ir studentai. Analizuojamuoju laikotarpiu šios programos magistrantai paskelbė 9 mokslinius straipsnius recenzuojamuose mokslo žurnaluose, referuojamuose tarptautinėse duomenų bazėse, Programos dėstytoja prof. dr. G. Čepaitienė ir absolventė L. Lapinskienė išleido knygą „Atsiminimai apie Joną Jablonskį“. Programos studentė S. Vyniautaitė kartu su vadovu doc. dr. Juozu Pabrėža dalyvavo LMT finansuojamame LKI vykdomame projekte.

Dauguma programoje dėstančių dėstytojų dalyvauja organizacinėje, švietėjiškoje veikloje universitete, kitose valstybinėse ir visuomeninėse institucijose Lietuvoje ir užsienyje.

Srities stiprybės:

- 1) aukšta dėstytojų kvalifikacija;
- 2) dėstytojai aktyviai dalyvauja *Erasmus* mainų programoje;
- 3) į mokslinę veiklą įtraukiami studentai.

Srities silpnybės:

- 1) mažas kolektyvinių mokslo projektų skaičius;
- 2) mažai dėstytojų sudaromos sąlygos išvykti į ne trumpesnes nei mėnuo mokslines stažuotes;
- 3) mažai kviestinių dėstytojų iš kitų šalių institucijų.

Rekomenduojama:

- 1) aktyvinti kolektyvinių mokslo projektų rengimą;
- 2) aktyviau plėtoti mokslinius ryšius su kitų šalių universitetais.

4. Materialieji ištekliai

Materialieji ištekliai vertintini kaip išskirtinai puikūs. Auditorijų ir kitų studijoms reikiamų patalpų užtenka, jos tinkamai įrengtos. Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės lėšomis atliktas pagrindinio Humanitarinio fakulteto pastato kapitalinis remontas, įrengta vardinių auditorijų (Jono Jablonskio, Kristijono Donelaičio ir kt.), kai kuriose jų eksponuojami meno kūriniai, yra reikiamos literatūros. Pastatas pritaikytas neįgaliesiems (įrengtas liftas, keltuvas, pandusas). Studentams skirtas savarankiško darbo ir poilsio kambarys, jame yra dauginimo aparatas.

Auditorijose pakanka multimedijos įrangos (daugiau nei pusėje auditorijų – stacionari įranga, galima naudotis 3 nešiojamais multimedijos komplektais). Įrengta kompiuterių auditorija su 19 kompiuterizuotų darbo vietų, veikia belaidis interneto ryšys.

Individualiam ir grupiniam darbui studentai, dėstytojai ir doktorantai naudojami puikiai universiteto biblioteka bei joje saugomais leidiniais. Bibliotekos skaityklose patogiai išdėstyta literatūra, didelis kompiuterizuotų vietų skaičius (170). Biblioteka gali didžiuotis retų spaudinių skyriumi, kuriame yra daug medžiagos ir filologijos tyrimams. Studentai ir dėstytojai turi galimybę naudotis elektroninėmis duomenų bazėmis, tiek universitete, tiek už jo ribų (prisijungiant). Be daugelio kitų patogumų (įranga judėjimo negalę turintiems lankytojams), bibliotekoje yra vaikų kambarys – puiki pagalba mažus vaikus auginantiems studentams.

Programos studentams iš esmės pakanka vadovėlių, knygų, periodinių leidinių, jais galima naudotis universiteto bibliotekoje, išsinešti į namus. Per tarpbibliotekinį abonementą nemokamai užsakomi leidiniai ne tik iš kitų Lietuvos, bet ir užsienio bibliotekų. Studentai gali naudotis fakulteto katedrose, kabinetuose, auditorijose esama literatūra. Reikiamos studijų medžiagos pateikia ir dėstytojai, tačiau dar nepakankamai išnaudojamos intraneto galimybės.

Srities stiprybės:

- 1) atlikus pagrindinio fakulteto pastato kapitalinį remontą, studentams ir dėstytojams sudarytos puikios darbo sąlygos;
- 2) studentai ir dėstytojai turi labai geras sąlygas dirbti moderniai įrengtoje universiteto bibliotekoje, pakankami metodiniai ištekliai.

Srities silpnybės: nepakankamai išnaudojamos virtualios mokymosi aplinkos (intraneto) galimybės.

Rekomenduojama: skatinti dėstytojus daugiau mokomosios medžiagos teikti intranete.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti, konkursinio balo sandara atitinka humanitarinių studijų kryptį. Konkursinį balą sudaro baigiamojo darbo pažymio arba baigiamojo kvalifikacinio egzamino pažymio ir diplomo priedėlio (priedo) pažymių aritmetinio vidurkio suma. Pirmenybė sudarant konkursinę eilę teikiama baigusiems filologijos krypties studijų

programas. Neturintiems filologijos krypties bakalauro diplomo, papildomųjų studijų metu privaloma išlaikyti trūkstamus dalykus.

Magistrantūros studijas renkasi motyvuoti studentai, tad konkursiniai stojančiųjų balai kiekvienais metais stabiliai išlieka gana aukšti: ketverius metus (2008, 2009, 2010, 2013) aukščiausi konkursiniai balai viršijo 19 balų, žemiausi buvo pastaraisiais metais (13,2); konkursinių balų vidurkių skalė nuo 16,28 (2013) iki 18,1 (2009).

Į programos studijas priimami 4–9 studentai. Absoliuti studentų dauguma (97,4 proc. visų studentų) priimti į valstybės finansuojamas vietas, beveik nėra studijuojančių savo lėšomis (už mokslą moka 1 asmuo iš 38, t. y. 2,6 proc. visų priimtų studijuoti). Pasak savianalizės suvestinės rengėjų, nedidelis stojančiųjų į programą skaičius susijęs su ekonominiais, socialiniais ir demografiniais pokyčiais mieste, regione ir Lietuvoje.

Kontaktiniai užsiėmimai ir egzaminų sesijos vyksta pagal dekaną patvirtintą tvarkaraštį, kuris sudaromas atsižvelgiant į studentų ir dėstytojų galimybes, pageidavimus. Kadangi dauguma magistrantų paprastai turi darbą įvairiose įstaigose, paskaitos planuojamos antrą dienos pusę. Akademiniis krūvis semestro metu skirstomas tolygiai, vienodai kiekvieną savaitę per visą semestrą.

Reikalavimai baigiamiesiems darbams yra aiškūs ir vieši.

Studentams teikiamos tinkamos akademinės konsultacijos – katedrose yra nustatytos konsultacijų valandos, studentai gali konsultuotis su dėstytojais bei fakulteto administracija. Studentai konsultacijomis akademinėmis temomis yra patenkinti.

Yra numatyta galimybė studentams sumažinti studijų įmoką. Atkreiptinas dėmesys, kad labai maža dalis studentų gauna skatinamąsias stipendijas, jos yra nedidelės.

Per analizuojamą laikotarpį programos studijas nutraukė 4 studentai (1 paties prašymu, 1 negrįžus iš akademinėse atostogų, 2 negynus baigiamojo darbo). Pagrindinės nubyrežimo priežastys, kurias nurodo studentai ir kurios yra analizuojamos katedros posėdžiuose, yra šios: studentai nepajėgia suderinti darbo ir studijų, šeiminės problemos, sveikatos sutrikimai. Kai kurie, laiku negynę magistro darbų, vėliau grįžta studijuoti ir sėkmingai studijas baigia. Siekiant mažinti studentų nubyrežimą, didinamas studijų lankstumas, leidžiamas laisvas lankomumas, sudaromi individualūs studijų planai, suteikiamos akademinės atostogos ir kt.

Mažai studentų dalyvauja tarptautinėse studijų mainų programose. Tai galima paaiškinti programos specifika ir tuo, kad dauguma studijuojančių magistrantų jau yra dirbantys, turi šeimas. Studentų nemobilumą iš dalies kompensuoja tai, kad programos studentai turėjo galimybę klausytis iš Latvijos į HF atvykusių mokslininkų (A. Romanovskos, O. Senkanės, A. Klavinskos; 2013–2014 m. m. paskaitų ciklą magistrantams skaitė prof. V. Šaudinia) ir kitų Lietuvos bei užsienio mokslininkų. Vis dėlto atvykstančių lektorių galėtų būti daugiau.

Studentai yra aktyvūs fakultete (ir universitete) organizuojamų šalies ir tarptautinių mokslinių konferencijų dalyviai.

Moksliniai tyrimai atliekami nuo pat studijų pradžios. Bent kartą per dvejus metus truncančias studijas programos studentai privalo perskaityti mokslinį pranešimą Humanitarinio fakulteto studentų mokslo konferencijoje. Aptariamu laikotarpiu šioje konferencijoje pranešimus skaitė 29 programos studentai.

Studentai į mokslinę veiklą įsitraukia ir rašydami mokslinius straipsnius – dažniausiai su programos dėstytojais, darbų vadovais (paskelbti 9 moksliniai straipsniai recenzuojamuose mokslo žurnaluose, referuojamuose tarptautinėse duomenų bazėse).

Trys programos absolventai studijavo arba studijuoja Humanitarinių mokslų krypties doktorantūroje.

Šiuo metu 91 proc. programos absolventų dirba (64 proc. pagal specialybę, 27 proc. ne pagal specialybę). Pokalbiuose su ekspertais dalyvavę absolventai ir socialiniai partneriai palankiai vertina universitete įgytą pasirengimą.

Srities stiprybės:

- 1) gerai organizuotas studijų procesas, lankstus administracijos ir dėstytojų požiūris į dirbančius studentus;
- 2) aktyvi studentų mokslinė veikla, didinanti pasirengimą studijoms trečiojoje pakopoje;
- 3) geri absolventų įsidarbinimo rodikliai.

Srities silpnybės:

- 1) palyginti mažas stojančiųjų skaičius (ir iš ŠU, ir iš kitų aukštųjų mokyklų);
- 2) mažas programos studentų judumas;
- 3) nedidelis kviestinių dėstytojų skaičius

Rekomenduojama:

- 1) didinti kviestinių dėstytojų skaičių;
- 2) skatinti studentų dalyvavimą tarptautinių studijų mainų programose;
- 2) ieškoti galimybių suteikti studentams daugiau finansinės paramos.

6. Programos vadyba

Programos studijų kokybę užtikrinti padeda universiteto vidinė studijų kokybės valdymo sistema, kuri šiuo metu yra tobulinama įgyvendinant projektą UNI-Q-MAS. Šiaulių universitete studijų programų administravimo ir kokybės užtikrinimo procesas vyksta trimis lygiais: universiteto, fakulteto ir katedros. *Lietuvių kalbotyros* studijų programos kokybės užtikrinimas ir vertinimas įeina į bendrą universiteto ir fakulteto studijų kokybės vadybos sistemą.

Ekspertų nuomone, ne visai aiškus Lietuvių kalbotyros magistrantūros studijų programos komiteto, atsakingo už vidinės kokybės priežiūros, stebėjimo ir tobulinimo užtikrinimą, ir Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedros, kuri įgyvendina programą bei užtikrina jos kokybę, veiklos santykis. Nors, pasak universiteto atstovų, už studijų programų tikslų įgyvendinimą ir nuolatinę kokybės priežiūrą, stebėjimą ir tobulinimą (dėstomus dalykus, ryšį su socialiniais partneriais, vadybą ir kt.) yra atsakingi Studijų programų komitetai, tačiau jų vaidmenį reikėtų stiprinti.

Vykdamas studijas Europos aukštojo mokslo erdvėje, universiteto prestižas ir studijų kokybė sietina su ECTS kreditų principais. Šiuo metu yra įvykdyti tik pirmieji du ECTS kreditų sistemos įvedimo etapai: studentų darbo krūvio skaičiavimas ECTS kreditais ir krūvio planavimas (numatymas) remiantis studijų siekiniais ir rezultatais. Labai svarbūs trečias ir ketvirtas etapai: numatyto studentų darbo krūvio stebėjimas (reguliarus duomenų rinkimas) ir krūvio koregavimas pagal stebėjimo rezultatų duomenis. Pastarieji du ciklai turėtų būti vykdomi nuolat. Remiantis kelių (bent dviejų) semestrų duomenimis, turi būti daroma korekcijų, kol numatytasis ir faktinis studento darbo krūvis sutaps.

Nevykdamas savarankiško darbo krūvio stebėsenos, studijų programos dalykų krūviai varijuoja, tai išbalansuoja studijų procesą ir mažina mokymosi efektyvumą.

Srities stiprybės: pakankamai reglamentuota ir veiksminga vidinė studijų kokybės valdymo sistema.

Srities silpnybės:

- 1) ne visai aiškus Lietuvių kalbotyros magistrantūros studijų programos komiteto ir Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedros veiklos santykis;
- 2) silpna realaus studentų darbo krūvio stebėsenos.

Rekomenduojama:

- 1) išryškinti studijų programos komiteto kompetencijas ir programos vadybą patikėti jam, o ne katedrai;
- 2) parengti studentų savarankiško darbo krūvio stebėjimo metodiką, ja vadovaujantis stebėti savarankiško darbo krūvį ir jį koreguoti pagal stebėsenos duomenis.

III. REKOMENDACIJOS

1. Savianalizės suvestinėje aiškiai suformuluoti programos tikslus, patikslinti uždavinių ir studijų rezultatų formuluotes.
2. Dalykų aprašuose išryškinti artimų vienas kitam dėstomų dalykų (lingvakultūrologijos, etnolingvistikos ir etnostilistikos) skirtynes.
3. Aktyvinti kolektyvinių mokslo projektų inicijavimą.
4. Plėtoti ryšius su užsienio ir šalies aukštosiomis mokyklomis, didinti kviestinių dėstytojų skaičių;
5. Skatinti dėstytojus daugiau mokomosios medžiagos teikti intranete.
6. Ieškoti galimybių suteikti daugiau finansinės paramos studentams.
7. Išryškinti studijų programos komiteto kompetencijas ir programos vadybą patikėti jam, bet ne katedrai.
8. Parengti studentų savarankiško darbo krūvio stebėjimo metodiką, ja vadovaujantis stebėti savarankiško darbo krūvį ir jį koreguoti pagal stebėsenos duomenis.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Šiaulių universiteto studijų programa *Lietuvių kalbotyra* (valstybinis kodas – 621T90001) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	4
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	19

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team leader:

prof. dr. Danguolė Mikulėnienė

Grupės nariai:
Team members:

doc. dr. Dainius Vaitiekūnas

dr. Neringa Klišienė

Jūratė Palionytė

Andrius Ledas